**Р Е П У Б Л И К А  Б Ъ Л Г А Р И Я**

# Н А Р О Д Н О  С Ъ Б Р А Н И Е

***Проект***

# З А К О Н

## за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата

(Обн., ДВ, бр. 55 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 43 и 79 от 2005 г., бр. 10, 39 и 105 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г. и бр. 69 от 2008 г.)

**§ 1.** В чл. 4 се създава ал. 3:

„(3) При условията на ал. 1 и 2 адвокат или младши адвокат може да стане и всеки дееспособен гражданин на държава – членка на Европейския съюз, завършил висшето си юридическо образование в Република България.”

**§ 2.** Член 11 се изменя така:

„Чл. 11. Гражданин на държава - членка на Европейския съюз, придобил адвокатска правоспособност в държава - членка на Европейския съюз, съгласно нейното законодателство, може да упражнява адвокатска професия на територията на Република България под професионалното си звание по произход.”

**§ 3.** В чл. 12 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думата „наименованието” се заменя с „професионалното звание”.

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Чуждестранният адвокат, вписан в регистъра на чуждестранните адвокати, може да участва лично в професионалните сдружения на адвокатите в Република България.”

**§ 4.** В чл. 13 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „наименованието” се заменя с „професионалното звание”, а след думите „Единния регистър на чуждестранните адвокати” се добавя „и в регистъра на чуждестранните адвокати, воден от адвокатската колегия”.

2. Алинея 5 се изменя така:

„(5) В 14-дневен срок от влизане в сила на решението по ал. 3 Висшият адвокатски съвет извършва вписването в Единния регистър на чуждестранните адвокати, упражняващи адвокатска професия под професионалното звание в държавата, в която е придобита адвокатската правоспособност, и изпраща

съобщение за това до адвокатския съвет на колегията, в която членува придружаващият адвокат, за вписване в регистъра на чуждестранните адвокати към съответната адвокатска колегия.”

3. Създава се нова ал. 6:

„(6) Адвокатският съвет на колегията, в която членува придружаващият адвокат по чл. 14, извършва служебно вписването по ал. 5 в 14-дневен срок от получаване на съобщението.”

4. Създават се ал. 7 и 8:

„(7) Висшият адвокатски съвет издава карта на чуждестранния адвокат в 14-дневен срок от вписването му в Единния регистър на чуждестранните адвокати.

(8) В Единния регистър на чуждестранните адвокати към Висшия адвокатски съвет и в регистъра на чуждестранните адвокати на съответната адвокатска колегия по изрично заявление на чуждестранния адвокат се вписва наименованието (фирмата) на групата, в която членува в държавата - членка по произход.”

5. Досегашната ал. 6 става ал. 9.

**§ 5.** В чл. 14 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея думата „наименованието” се заменя с „професионалното звание”, а думите „административните органи и служби” се заличават.

2. Създава се ал. 2:

„(2) При осъществяване на професионалната си дейност в Република България чуждестранният адвокат, практикуващ под професионалното звание на държавата членка, където е придобита адвокатската правоспособност, има правата и задълженията на българския адвокат. Той може да упражнява съвместно адвокатската професия с други чуждестранни адвокати, вписани в Единния регистър на чуждестранните адвокати, както и с български адвокати по реда на глава десета.”

**§ 6.** Член 15 се изменя така:

„Чл. 15. След вписване в Единния регистър на чуждестранните адвокати и тригодишно действително и непрекъснато упражняване на адвокатска професия под професионалното звание в държавата, в която е придобита адвокатската правоспособност, или след успешно полагане на приравнителен изпит чуждестранният адвокат може да поиска вписване в адвокатска колегия в Република България. Вписването в адвокатска колегия дава на чуждестранния адвокат права на български адвокат. Вписването в регистъра на адвокатите дава право на чуждестранния адвокат да практикува адвокатската

професия под званието „адвокат”.”

**§ 7.** В чл. 17 се правят следните изменения:

1. Алинея 4 се изменя така:

„(4) При постановяване на решение за вписване в регистъра на адвокатите на адвокатската колегия адвокатският съвет извършва вписването и изпраща препис от решението до Висшия адвокатски съвет за отписване от Единния регистър на чуждестранните адвокати, за което в 14-дневен срок се уведомява компетентният орган на държавата, в която е придобита адвокатската правоспособност.”

2. Алинея 5 се отменя.

3. В ал. 6 думите „от комисията по чл. 18” се заменят с „от Висшия адвокатски съвет”.

**§ 8.** В чл. 18 ал. 1 се изменя така:

„(1) На приравнителен изпит по българско право може да се яви чуждестранен адвокат, придобил висше юридическо образование по законодателството на държава - членка на Европейския съюз, след изискуемия по правото на тази държава срок на обучение и след придобиване на адвокатска правоспособност по правото на държава - членка на Европейския съюз.”

**§ 9.** В чл. 19а навсякъде след думите „Чуждестранният адвокат” се поставя запетая и се добавя „оказващ съдействие и защита по определен случай”.

**§ 10.** В чл. 22, ал. 1 след думите „от адвокатската колегия” се поставя запетая и се добавя „а чуждестранният адвокат се отписва от Единния регистър на чуждестранните адвокати и от регистъра на чуждестранните адвокати към съответната адвокатска колегия”.

**§ 11.** В чл. 52, ал. 1, изречение първо след думата „Адвокати” се поставя запетая и се добавя „чуждестранни адвокати, вписани в Единния регистър на чуждестранните адвокати”.

**§ 12.** В чл. 57, ал. 1, изречение първо след думата „Адвокатите” се добавя „и чуждестранните адвокати, вписани в Единния регистър на чуждестранните адвокати”.

**§ 13.** В чл. 58 накрая на изречение първо се добавя „и/или чуждестранни адвокати, вписани в Единния регистър на чуждестранните адвокати”.

**§ 14.** В чл. 59 се създава ал. 4:

„(4) В случай че съдружник в адвокатско дружество е чуждестранен адвокат, вписан в Единния регистър на чуждестранните адвокати, който е съдружник във форма на съвместно упражняване на адвокатска дейност в държавата - членка по произход, същият има право да използва наименованието (фирмата) й, като задължително посочва правния й статут.”

**§ 15.** В чл. 60, ал. 2 след думата „адвокати” се добавя „и/или чуждестранни адвокати”.

**§ 16.** В чл. 62, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 3 след думите „от регистъра на адвокатите” се добавя „съответно от регистъра на чуждестранните адвокати”.

2. Създава се т. 5:

„5. документи, доказващи необходимите обстоятелства за вписване на допълнение към наименованието на адвокатското дружество в случаите, предвидени в чл. 59, ал. 4.”

**§ 17.** Член 76 се изменя така:

„Чл. 76. Адвокат, чуждестранен адвокат, вписан в Единния регистър на чуждестранните адвокати, или адвокатско дружество може да сключи договор за сътрудничество с друг адвокат, чуждестранен адвокат, вписан в Единния регистър на чуждестранните адвокати, или с адвокатско дружество. С договора се уговаря извършването на определена правна работа или се поема съвместно работа по определени дела.”

**§ 18.** В чл. 77 ал. 1 се изменя така:

„(1) Адвокат, чуждестранен адвокат, вписан в Единния регистър на чуждестранните адвокати, или адвокатско дружество може да сключи писмен срочен или безсрочен договор с друг адвокат или чуждестранен адвокат, вписан в Единния регистър на чуждестранните адвокати, за постоянна работа срещу определено възнаграждение. Ако друго не е уговорено в договора, възнаграждението се дължи месечно.”

**§ 19.** В глава десета се създава раздел IV:

„Раздел IV
Съвместна практика на чуждестранни адвокати

Чл. 77а. (1) Чуждестранните адвокати, вписани в Единния регистър на чуждестранните адвокати, могат да упражняват съвместно адвокатската професия с други чуждестранни адвокати, вписани в Единния регистър на

чуждестранните адвокати, както и с адвокати, вписани в съответния адвокатски регистър, под формите на съвместно упражняване на адвокатската професия, уредени в раздели I - III.

(2) Двама или повече чуждестранни адвокати от една и съща група или от една и съща държава - членка по произход, вписани в Единния регистър на чуждестранните адвокати, могат да упражняват адвокатската професия на територията на Република България под формата на клон на тяхната група в държавата – членка на Европейския съюз, по произход на групата.

(3) Като съдружници в клона по ал. 2 могат да участват и адвокати по чл. 4, ал. 1.

(4) Регистрацията и дейността на клона по ал. 2 се извършва съответно по реда на чл. 57, 58, 60 - 75, без да се прилага ограничението относно броя на адвокатите по чл. 58, изречение първо.

(5) В случаите по ал. 2 чуждестранните адвокати, вписани в Единния регистър на чуждестранните адвокати, могат да използват наименованието на групата, в която членуват в своята държава – членка на Европейския съюз, като добавят думата „клон", правния статут на групата в държавата – членка по произход, и поне едно от имената на членовете на тази група, които практикуват на територията на Република България.

(6) Освен в случаите по чл. 73, ал. 1 клонът, регистриран по ал. 2, се прекратява, когато чуждестранен адвокат бъде лишен от право да упражнява адвокатска професия по реда на чл. 133, ал. 1, т. 4 и 5, както и при отписване на чуждестранния адвокат от Единния регистър на чуждестранните адвокати."

**§ 20.** В чл. 78 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ:

„Чуждестранният адвокат, вписан в Единния регистър на чуждестранните адвокати, членува в адвокатската колегия, в чийто регистър на чуждестранните адвокати е вписан."

2. В ал. 2 думата „регистъра" се заменя с „регистрите".

**§ 21.** В чл. 80 ал. 1 се изменя така:

„(1) Общото събрание се състои от адвокатите и чуждестранните адвокати, вписани в регистрите на адвокатската колегия."

**§ 22.** В § 1 от Допълнителните разпоредби се създава т. 6:

„6. „Група, в която членува адвокатът, в държавата - членка по произход" е всяко образувание, което е или не е юридическо лице, учредено съгласно законите на държава - членка на Европейския съюз, в рамките на което адвокатите в тази държава съвместно и под общо наименование упражняват професионалната си дейност."

**Допълнителна разпоредба**

**§ 23.** Този закон въвежда разпоредбите на Директива 98/5/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 1998 г. относно улесняване на постоянното упражняване на адвокатската професия в държава членка, различна от държавата, в която е придобита квалификацията (ОВ, L 77 от 14 март 1998 г., стр. 36).

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на ……..…... 2010 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА**
**НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

**(Цецка Цачева)**

# М О Т И В И

## към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата

Промените в Закона за адвокатурата (ЗА) се налагат от Мотивирано становище С (2009) 8199 на Европейската комисия от 3 ноември 2009 г. Становището е отправено до Република България на основание чл. 226 от Договора за създаване на Европейската общност (ДЕО) по процедура за нарушение № 2008/4906 за несъвместимостта на някои разпоредби на българския ЗА с чл. 43 и 49 от ДЕО, както и с Директива 98/5/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 1998 г. относно улесняване на постоянното упражняване на адвокатската професия в държава членка, различна от държавата, в която е придобита квалификацията (Директива 98/5/ЕО). Европейската комисия застъпва становището, че някои от разпоредбите на ЗА представляват ограничение на свободата на установяване, гарантирана от чл. 43 от ДЕО, както и на свободата на предоставяне на услуги, гарантирана от чл. 49 от ДЕО. Това становище, освен че поставя началото на досъдебната фаза на процедурата по чл. 226, е второ и последно официално предупреждение към Република България за нарушение на задължение, произтичащо от правото на Европейския съюз. В изпълнение на задължението си за отговор в двумесечен срок с писмо
№ 02.17-241/17.12.2009 г. българската страна официално изпрати искане за удължаване на срока за отговор по процедурата за нарушение, като същевременно в отговора беше посочено, че сме съгласни с констатациите на Европейската комисия, като същевременно са предприети необходимите действия за пълното хармонизиране на законодателството ни с общностното право - по отношение на упражняването на адвокатската професия.

С предложения проект се очертава прецизно понятието „адвокат”. В чл. 4, ал. 3 се предлага адвокат или младши адвокат да може да стане и всеки дееспособен гражданин на държава - членка на Европейския съюз, завършил висшето си юридическо образование в Република България.

В самостоятелен раздел IV в глава десета, озаглавен „Съвместна практика на чуждестранните адвокати”, се предлага да се уреди възможността за упражняване на адвокатска професия от чуждестранните адвокати, вписани в Единния регистър на чуждестранните адвокати, съвместно с други адвокати, вписани в съответния адвокатски регистър, под формите, уредени в глава десета от Закона за адвокатурата. В чл. 77а, ал. 2-4 от същия раздел се предлага двама или повече чуждестранни адвокати да могат да упражняват адвокатска професия на територията на

Република България под формата на клон на тяхната група в държавата - членка на Европейския съюз по произход на групата.

Предвижда се чуждестранният адвокат, вписан в регистъра на чуждестранните адвокати, да може да участва лично в професионалните сдружения на адвокатите в Република България (чл. 12, ал. 4), вместо съществуващата досега ограничена възможност да бъде представляван само от избран от него български адвокат. Предлага се Висшият адвокатски съвет да издава карта на чуждестранния адвокат в 14-дневен срок от вписването му в Единния регистър на чуждестранните адвокати (чл. 13, ал. 7). С чл. 13, ал. 8 се предлага в единния регистър на чуждестранните адвокати към Висшия адвокатски съвет и в регистъра на чуждестранните адвокати на съответната адвокатска колегия по изрично заявление на чуждестранния адвокат да се вписва наименованието (фирмата) на групата, в която членува в държавата – членка по произход.

С чл. 14, ал. 2 от законопроекта се гарантира, че при осъществяване на професионалната си дейност в Република България чуждестранният адвокат, практикуващ под професионалното звание в държавата членка, където е придобита адвокатската правоспособност, има правата и задълженията на българския адвокат. Той може да упражнява съвместно адвокатската професия с други чуждестранни адвокати, вписани в Единния регистър на чуждестранните адвокати, както и с български адвокати. Предлага се и отпадането на друго ограничение за чуждестранния адвокат – да може да защитава интересите на доверителите и подзащитните си пред административните служби само съвместно с български адвокат (чл. 14, ал. 1). С допълнителна разпоредба в съответствие с Директива 98/5/ЕО се предлага определение за „група, в която членува адвокатът в държавата - членка по произход”.

Законът за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата няма да окаже пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет.

Република България е предоставила на Европейската комисия изработения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата веднага след приключването на работата по него. Българската страна е изразила желание да вземе под внимание преди окончателното приемане на законопроекта евентуалните бележки на комисията.

С оглед предотвратяване на процедурата по нарушение в съдебна фаза предлагам да бъдат предприети предложените изменения и допълнения в Закона за адвокатурата, с приемането на които считаме, че празнотите в уредбата на адвокатската дейност ще бъдат преодолени, а целта на законопроекта - за привеждане в съответствие на българския закон с правото на Общността, ще бъде изпълнена.

**МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:**

**(Бойко Борисов)**